

Bogo Pregelj:

Punčkinе prigode

I. Žalostna zgodba o Punčki in njenem mucku Nosku

Štiri leta je bilo tadaj Punčki, ko je bila v prvo prav resnično žalostna. Res ji je bilo, že prej včasih hudo. Toda solze so vedno hitro splahnile in Punči se je spet smejala.

Punči je imela nekaj igrač. Imela je zamorčka. Bimbo mu je bilo ime in okrog glave je imel zavezan rdeč trak. Bimbo je bil v družbo in zabavo pre-

v kuhinji. Njegov kožuh je bil razmršen. Punči si ni znala razložiti njegovega vedenja. Zato je šla k mami.

»Mama! Nosek je hud name. Pa mu nisem nič naredila. Tudi na mleko je hud. V naročje sem ga vzela, prav lahko, pa mi je ušel. Zakaj je Nosek žalosten?«

Mama je šla s Punčko k mucku. Požalala je Noska in rekla: »Nosek ni nič hud nate, samo bolan je. Zato se mu ne da, da bi se igral s teboj.«

zali porcelanasti punčki, ki je bila vedno oblečena v tenko šumecho svilo. Izpod drobnih, črnih obrvi je zrla tako dostojanstveno v svet, da je Punči ni nikdar drugače imenovala, kakor »visokoročna gospodična«.

Tretji, najljubši za družbo pa ji je bil mucek Nosek. Ves je bil bel, le na hladnem smrčku je imel črno liso, zato mu je bilo tudi Nosek ime. Rad je pil mleko in poležaval v naročju.

Tisti dan pa se je Nosek popolnoma spremenil. Nič več ni hodil s privzdignjenim repom in se stisnil k štedilniku

S široko odprtimi očmi je poslušala Punči. Potem pa je vprašala: »Ali bomo dali Nosku mrzel obkladek, kakor meni, da ga ne bo več glava bolela?«

»Ne, Nosek noče obkladkov. Še bolj bi ga zeblo. Le glej, kako ga že zdaj trese mraz.«

Punči je premišljevala, kako bi Nosku pomagala: »Mama, ali ga smem pestovati? Nalahko ga bom stisnila k sebi, da se bo ogrel.«

A mama ji je branila, češ, da je mucek v boleznih rajši sam.

Punči je globoko vzdihnila. Spustila

se je z maminega naročja in odšla v svoj kot. Tam je vzela svoj nizki stol in položila vanj »visokorodno gospodično«. V naročje ji je položila zamorčka in vse skupaj nesla k štedilniku. Sedla je na stol, na desno stran si je posadila »visokorodno gospodično« in na levi ji je sedel Bimbo. Dolgo je molčala in ni vedela prav, kako bi začela.

»Na obisk sem prišla. Tudi »visokorodna gospodična« in Bimbo sta prišla. Močno jima je težko, ker si bolan. Povedala ti bom pravilico. To je zelo dobro. Povedala ti bom zgodbo o mucku, ki je imel škornje. Ta je prav zate.«

»Nekdaj je živel oče, ki je imel tri fantke. Niso imeli veliko denarja, zato so bili vsi raztrgani. Stanovali so v majhni hiši. Poleg hiše je bil hlev, da so imeli v njem spravljeno kravo. Hlev pa je bil tako majhen, da niso mogli zapreti vrat, ker bi drugače kravi rep priščipnili. To pa bi jo bolelo. Jezik pa je molela krava kar skozi okno. Tudi zanj ni bilo v hlevu nič prostora. Ne vem, če je bilo prav tako, vendar Mariček mi je tako povedal. Nekega dne je oče zbolel; zato je poklical sinove k sebi in jim dejal:

»Preljubi sinovi, umrl bom in me ne bo nič več pri vas. Zato vam povem še to: Kar imamo, imejte vsi skupaj. Ko je to povedal, je umrl. Sinovi so se jokali. Ko so se vrnili od pogreba domov, so se vsedli k peči in se pogovarjali, kaj jim je zdaj storiti. Pa je rekel največji: »Zelo malo imamo. Hišo, kravo in mucka. Kaj naj počnemo s tem? Razdelimo si!« Srednji brat mu je pritrdil: »Prav imaš! Razdelimo! Tvoja bo hiša, moja bo krava, Zapeček pa naj ima mačka.« Najstarejši brat je bil zadovoljen. Zapeček je bilo ime najmanjšemu, da veš, ker je rad ležal za pečjo. Zapeček je molčal. Bal se je, da ga ne bi starejša brata nabila, ker sta bila močnejša in hudobna. Zato je šel brez besed, ko sta ga brata zapodila od doma. Mucek pa je šel ob njem. Zapeček ga je pogladil in rekel: »Mucka bom odril in si bom napravil iz njegovega kožuha kučmo, da me ne bo zeblo v glavo.«

Mucek se je ustrašil in je prav žalostno zamijavkal:

»Kdo pa nosi kučno poleti? Zdaj je ne potrebuješ. Počakaj vsaj do zime. Če bi mi dal škornje, bi ti znal preskrbeti dobrih jedi, potice in krače, pa še grad, da bi v njem spal. V gradu pa bi bila prelepa gospodična, ki bi te rada imela.« Zapeček je šel k čevljarju, da

je pomeril mucku škornje. Ko je mucek obul škornje, je rekel: »Zdaj sem lovec. Grem na lov!...«

»Nosek! Nosek, kaj je s teboj?«

Ne da bi se zmenil Nosek za zgodbo je vstal. S široko razkrcenimi nogami se je opotekel proti sredi kuhinje. Tam je za trenutek obstal. Njegova glava se je mlahavo povesila. Še enkrat jo je dvignil. Potem so se mu zvine noge, kakor da bi bile iz papirja. Padel je in obležal stegnjen s štrlečo dlako. Tudi tresel se ni več.

»Mama! Mama! Hitro!« Mama se je sklonila k mucku, potem pa je rekla: »Nosek je umrl. Punči. Pobožaj ga. Potem ga bom nesla v stran!«

Punči v prvem trenutku ni mogla razumeti. Potem se je sunkoma obrnila in šla k stolčku, kjer sta sedela Bimbo in »visokorodna gospodična«. Punči je pomislila, kaj naj stori. Naposled se je priklonila in rekla: »Visokorodna gospodična, Nosek je umrl!«

Porcelanasta punčka je vzela iz torbice droben, čipkast robec in ga pritisnila na desno oko. Z žalostnim glasom je dejala: »Preružno vest ste nam javili, gospodična Punči. Moje srce je polno žalosti za ljubim prijateljem Noskom. Oh, oh! Kdo bi si mislil? Tako v cvetu svoje mladosti. Je sicer bil res nekoliko preveč razuzdan, vendar kaj takega nisem pričakovala. Oh, oh!«

Krčevito je pritiskala robček na desno oko. Z levim pa je zadovoljno mežikala, češ, ravno prav, vsaj boš zadovoljna z mojo dostojno družbo. Punči je to videla. Kaj mežika tako neumno »visokorodna gospodična«. In briže si solze, pa ne joka. »Avša, avša neumna!« Da, to ji bo rekla. Saj je res neumna. Punči je že odprla usta, a tedaj jo je v grlu nekaj zapraskalo. Ni imela več glasu. »Si — si — sikorodna...« Stekla je k mami in dejala: »Mama, prosim, sleci me. Spat pojdem.«

»Visokorodna gospodična« je počasi spustila robček z očesa. Zmajala je z glavo in piskaje dejala:

»Brez srca in omike so dandanes ljudje. Si videl, Bimbo, niti solze ni potočila za njim. Pa ga je vendar ljubila. Naju oba je zaradi njega zanemarjala. Nu, in zdaj? Iz oči — iz spomina! Oh, ubogi prijatelj! Vendar je prav za prav dobro tako, v našo družbo ni spadal — Bimbo! Ti spiš?!«

(Dalje prihodnje nedeljo.)

Črtomira:

Vsega sem se naveličal, ne bom se skrival več

Morda veste, ali pa tudi ne, da nekoč fantje niso bili nič kaj veseli bridke sablje, ker je trajala vojaška doba po cela dolga leta. Tiste, ki so se umikali, so uловиili in jim sabljo s silo opasali. Nekaterim se je posrečilo ubežati, pa je nazadnje skoraj vselej padel biričem v roke. O nekem takem beguncu vedo povedati pri nas tole:

Tone Premčev iz Vrbovega bi bil moral tisto leto k vojakom. Pa se je uprl in zbežal v gozd. Tam se je potikal kakor divja zver. Hranil se je z gozdnimi sadeži. Tu pa tam mu je kak gozdar ali drvar dal kaj od svojega. Poznal je skoraj vsako drevo, vsako luknjo, skrivališča kun in lisic. Vedel je, kje pišejo jeleni zjutraj vodo, kje gnezdiho šoja, kje koplje ponoči medved med iz osišč; oponašal je glasove gozdnih ptic — in ubijal čas, ki ga je merilo solnce od enega roba gozda pa do drugega.

Nekoč je opazil na prisojnem mestu velik kamen. Časa je imel dovolj, pa se je spomnil, da ima pri sebi dletce. Z njim je dan za dnem nekaj klesal v kamen — ga z velikim naporom počasi prevahal in na nasprotni strani spet vklesal tele besede: »Srečen tisti, ki me boš obrnil!«

Nazadnje mu je postalo vendarle dolgočasno, pa je skoval tole nesnico:

Vsako nedeljo zjutraj je v cerkvi božja časť, jaz pa po gozdu hodim, si delam kratek čas... Vsega sem se naveličal, ne bom se skrival več — oj, saj se javit pojdem, čeprav bo glavca preč!«

Neke nedelje se je brezskrbno solnčil na trati ob robu gozda in tako zaspal. Pa ga je opazil eden izmed logarjev in ga z nabito puško gnal pred seboj ter ga izročil bližnji oblasti.

Ko so pozneje tisti kamen našli, prebrali napis in ga obrnili, so bile na drugi strani besede: »Dozdaj sem se solnčil na eno stran, zdaj se bom pa še na drugo.«

Kitajski zid

Gotovo ste že kaj slišali o njem. Marsikdo morda misli, da obstoja »kitajski zid« samo v pravljici. Ne, otroci moji, kitajski zid obstoja v resnici. Je najogromnejša obrambna naprava sveta in oklepa že stoletja in stoletja ves severni del Kitajske. Kitajci so ga sezidali v obrambo proti roparskim upadom mongolskih, nomadskih narodov notranje Azije, zlasti proti Hunom, pred katerimi so trepetala ljudstva že 1300 let pred Kr. r.

Kitajski zid se vije kakor ogromna kača po grebenih gora, se vzpenja čez skalnate strmine, pada po bregovih v globoke doline. Nenadoma se skrije očesu za vrhove gora, potem ga pa spet lahko zasleduje ure in ure.

Kitajski zid je res čudovita tvorba človeških rok. Njegove ogromnosti se zavemo, če premerimo dolžino zidu. Če bi ga postavili preko vse Evrope, bi segal od Pariza do Petrograda, saj je dolg 2450 km!

Menda je zid že nad 2000 let star. Že slavni cesar Tsin-Si-Huangti, iz tretjega stoletja pred Kr., je pričel z zidavo obrambnega zidu, ki pa je bil le iz ilovice. Svojo poznejšo obliko je dobil šele pod Ming dinastijo v 15. stoletju po Kr. Višina in širina zidu je različna; v ravnini in na gorskih prelazih, tam, kjer je bilo Mongolom prodiranje lažje, je močnejši in višji. Znotraj in zunaj je obložen z granitnimi ploščami, vmesni prostor pa je izpolnjen z gruščem. Na lažjeh prehodnih mestih je 11—12 m, včasih celo 16,5 m visok in 8 m širok. Po vrhnem robu je obložen s kvadri ali žgano opeko. Vrh zidu je bil nekoč udobna 5—6 m široka cesta, ograjena z zidkom, kjer so se vrstile v gotovih presledkih strelske line. Danes je ta cesta hudo razpadla; prav tako štirivoglati čuvajni stolpi, ki se vrste vsakih 100—200 m. Nekoč je stotisoče vojakov čuvalo zid in stolpe, na tisoče topov je prežalo s svojimi žreli na Mongole. Danes leže topovi razpadli in zarjaveli na

zidu, skriti pod bohotnim plevelom in drugim zelenjem.

Od leta 1644, ko je zasedla kitajski prestol Mandšuridastija so zanemarjali zidovje, ker je postalo nepotrebno; odtelej razpada bolj in bolj.

Herodot poroča, da je pri Cheopsovi piramidi, ki obsega $2\frac{1}{2}$ milijonov kubičnih metrov zidovja robotalo 100.000 ljudi celih 20 let. Koliko milijonov ljudi je moralo zidati Kitajski zid, ki obsega več kot 300 milijonov kubičnih metrov, to je toliko materiala, kolikor bi obsegalo 150 Cheopsovih piramid!

Otroški dežnik

Ni bilo mnogokrat, časih se je pa vendarle zgodilo, da sem ga obiskal, da sem z njim pokramljal kako urico, čeprav je postajal v zadnjem času prav čudaški. Živel je kot samotni samec v majhnem podstrešnem stanovanju, kakor da bi stanoval v kakem muzeju. V sobi je bilo razpostavljenih vse polno čudnih, starin-

skih stvari. Skoraj vsi predmeti so bili poceni, a vendar je silno visel na njih, ker ga je z vsakim predmetom spajal kak prijeten ali žalosten spomin. Tuj človek bi mu bil gotovo zmetal vse te stvari na smetišče.

Najbolj skrivnostni sta bili videti dve stari mahagonijasti omari. Pod

steklenimi vrati se je svetila obledele, nekdanje zelene svila. Samo dvakrat v svojem življenju sem smel pogledati v omari, kjer je bilo nakopičenih nešteto starin.

Nekega večera sem šel k njemu. Dobri, stari možiček je sedel za svojo mizo, kjer se stala steklenka vina. V ustih je držal tlečo cigaro in nad glavo je imel razpet dežnik. Veselo mi je pomežiknil, ko sem vstopil.

»Ob slavnostni uri prihajaš,« je slovesno rekel in mi natočil kozarec vina. »Nu, kaj pa stojiš kakor klada in kaj tako buljiš vame? Sledi suknjo in sedi!«

»Dežnik...« sem zajeceljal. »Zunaj je najlepše vreme, ti pa sediš v sobi z odprtim dežnikom.«

Nisem mogel odvrniti pogleda od dežnika. Bil je majhen in zveržen; držalo je bilo zakrivljeno in komaj dovolj veliko za otroško roko.

»To je otroški dežnik,« je rekel in zavrtel dežnik nad svojo glavo.

»Seveda, otroški dežnik,« sem odgovoril v svoji zmedenosti. »Tudi star je videti!«

»Ravno danes mu je šestdeset let,« je dejal in počasi kimal z glavo. »Da tako star je že. Vsa leta sem ga skrbno hranil in potresal s praškom, da mi ga ne bi molji požrli. Nu, zdaj ga je starost že precej zgloдалa. Glej, tu kaj je že čisto strgan.«

»Da, res,« sem sočutno pritrdil. »Nu, šestdeset let je za tako strašilo dovolj dolga doba!«

»Strašilo?« je ogorčeno odvrnil starček. »Zate je to morda strašilo. Jaz pa čutim, da je ta dežnik poln čara, in nikoli se ne bom ločil od njega.«

»Nu da,« sem dejal, ker mi ni prišlo nič drugega na um.

»Če te zanima, ti lahko povem njegovo zgodbo. Ali poznaš Andersena?« vo pravljico o »Spančku...« da? Nu, tedaj se gotovo tudi spominjaš čudovitega dežnika, ki ga je Spanček odprl nad Hjalmarjevo posteljo? Vi diš, ta dežnik je tudi tak čudovit dežnik. Dobil sem ga, ko sem bil sedemleten otrok. Povem ti, ta dežnik ima zgodbo, ki je še mnogo lepša od vseh Hjalmarjevih sanj... Svojo prvo ljubezen sem spremljal pod tem dežnikom domov.«

»Res?« sem začudeno vprašal.

»Da, svojo prvo ljubezen,« je s njavno ponovil starček. »Hodila je z menoj v isto šolo. Od prvega dne, ko sem jo videl, sem jo imel rad. Bila je

mirna in nežna in popolnoma drugačna od drugih deklet, ki so pri vsaki priliki kazala jezik in grozila s pestmi. Tudi prstov ni lizala, kar sem že takrat obsojal. Lepa prav za prav ni bila, a bila je tako nebeško mila! Nikoli se je nisem upal nagovoriti, zakaj bil sem zelo boječ. Nu, tisti dan, ko sem dobil za svoj sedmi rojstni dan od svojih staršev ta dežnik, sem

ga nesel v šolo. Po pouku se je vili nevihta in moja oboževanka je bila brez dežnika. Takrat sem jo spremil domov. Vidiš, to sem ti hotel povedati.

»In zaradi tega dogodka si...«

»Sem spravil dežnik. Da. Zdaj je od tega šestdeset let. Lepo je bilo takrat. Nepopisno lepo. Kasneje sem šel na gimnazijo in sem jo izgubil izpred oči. Na poroki tvojih starišev sem jo spet srečal. Življenje je časih prav čudno. Spomnil sem jo, kako sem jo spremil takrat z dežnikom domov. Smehljala se mi je.«

»Na poroki mojih starišev si jo srečal?«

»Da, saj ti si jo prav dobro poznal.«

»Jaz?« sem se začudil.

»Da,« je pokimal. »Nihče je ni v njeni milobi in dobroti tako dobro poznal kakor ti, in nihče je ni morda tako ljubil kakor ti... Bila je tvoja mati.«

Maksa Samsa:

Kadar na Savinjske gore...

Kadar na Savinjske gore
sence mraka se spustijo,
spomnim se na črne bore,
tam na daljno domačijo...

Lajež pes krog tuje hiše,
ko se v nič gubijo sanje,
vater, ki jokaje piše
v noč. Pritajeno-mrmranje
vode, ki pod oknom teče:
vse spomin je tiste sreče,
ki je cvela dni nekdanej...

Smešna zgodba

»Vajenca sprejem«, je bilo napisano na veliki, črni deski, ki je visela nad trgovino gospoda Pohlina. Nekaj deček je šel mimo trgovine; prečital je napis in se oglasil pri trgovcu. Takoj za njim je prišel drugi deček, ki je kar snel desko in šel z njo k trgovcu.

»Kaj hočeš z desko?« ga je vprašal trgovec.

»Z desko?« je odvrnil deček, »zdaj je ne potrebujete več; vzeli me boste v službo in ne bo vam žal.«

»To bomo takoj videli,« je rekel gospod Pohlina. »Tukaj imam še enega dečka.« Položil je pred dečka dva velika, čobro prevezana zavitka. »Tako,« je dejal, »vsak naj odpre en zavitek.«

Prvi deček je skrbno razvozil vrvice in jo zvil v klopčič, papir pa je čedno zložil. Drugi deček — tisti, ki je bil prišel z desko v trgovino — je vrvice kratkoma porezal in papir raztrgal in že je bil gotov.

»Tebe bom lahko porabil, pri onemu človek lahko zaspi, preden razveže zavitek. Pri meni mora biti vsako delo po bliskovito opravljeno. Hitro skarje v roke, to je tisto, kar jaz potrebujem!«

Zvečer, ko se je gospod Pohlina peljal v dvigalo navzdol, se je dvigalo nenadoma ustavilo. »Halo,« je zavpil vajencu, ki je stal v nadstropju nad njim, »ustavil sem se; hitro poskrbi, da pridem do!«

»Takoj!« je odgovoril deček, vzela skarje za rezanje žice in ček, ček, že je bila veriga dvigala prerezana. V naslednjem trenutku je gospod Pohlina z dvigalom vred treščil na tla. Med tem, ko si je drgnil boleče ude, je zamrmral: »Pa bi bilo le boljše, da sem vzel prvega dečka!«

Putka je šla v mesto

Sla je putka v mesto, pa si je umazala nožice, stopila h grmu ter rekla:

»Grm, obriši mi nogo!«

»Nočem,« je odgovoril grm.

»Nočeš? Le čakaj, grm zanikrni! Kozo pokličem, da te obgrize. Hajd, koza, pogrizi ta grm!«

»Nočem,« je rekla koza.

»Nočeš? Le čakaj, koza zanikrni! Volka naščujem nate, da te požre. Hajd, volk, požri kozo!«

»Nočem,« je rekel volk.

»Kaj, nočeš? Le čakaj, volk zanikrni! Vaščane pokličem, da te pretepejo. Halo, kmetje, preštejte kosti volku, pobijte ga!«

»Nočemo,« so rekli kmetje.

»Nočete? Čakajte kmetje zanikrni! Ogenj pokličem, da vam uniči vso vas. Alo, ogenj, požgi vso vas!«

»Nočem,« je odvrnil ogenj.

»Nočeš? Le čakaj, ogenj zanikrni! Vodo pokličem, da te pogasi in zatre. Hajd, voda, pogási ogenj!«

»Nočem,« je rekla voda.

»Nočeš? Le čakaj, voda zanikrni! Konja pokličem, da te popije. Halo, konj, popij vodo!«

»Nočem,« je rekel konj.

»Nočeš? Le čakaj, konj zanikrni! Sedlo pokličem, da te bo ožuljilo. Alo, sedlo, skoči na konja in ga žulji!«

»Nočem,« je reklo sedlo.

»Nočeš? Le čakaj, sedlo zanikrni! Miško pokličem, da te oglođa. Miška, zglođaj sedlo!«

»Nočem,« je rekla miška.

»Nočeš? Le čakaj, miška zanikrni! Mačko pokličem, da te požre. Ha-

lo, mačka, požri miško!«

»Nočem,« je rekla mačka.

»Nočeš? Le čakaj, mačka zanikrni! Psa pokličem, da te pograbi! Alo, Pazi, ugrizni mačko!«

Pes Pazi pa je rekel: »Bom! Jaz bom!«

In je pes ugriznil mačko.

In je mačka ugriznila miško.

In je miška začela gladiti sedlo.

In je sedlo začelo žuljiti konja.

In je konj začel piti vodo.

In je voda začela gasciti ogenj.

In je ogenj zažgal vas.

In so kmetje zamahnili po volku.

In je volk planil na kozo.

In je koza začela muliti grm.

In grm je z vejico obrišal putki nožice, da je putka šla lahko v mesto.

Danilo Gorinšek:

Gozdna

Povabil nas ptiček
je v hladni gozdiček,
tam petje veselo
povsod je zvenelo.
So zajčki podili
po volji se mili.
Se polži bi bili
jim radi sledili.
So zajčkom dejali,
da kar tekmovali
vsi v dirjanju bodo.
Bog bodi s prismođo!
— Kot šlo bi za stavo
hiteli čez travo
so zajčki dolgouhi,
so polžki — lenuhi
— oј smola zakleta —
dospeli čez — leta...
Tedaj nas spet ptiček
je zvabil v gozdiček,
smo vsi se smejali,
še žaba se šali
smejala tako je,
da šla je na — dvoje!

KAJ PIŠEJO "JUTROVČKI"?

Prvi sokolski nastop pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah.

Kakor po vseh večjih krajih kraljevine Jugoslavije, tako so tudi pri nas ustanovili sokolsko društvo. Ker je bilo od začetka malo članic, je sestra načelnica prosila moje starše, da me puste v počitnicah telovaditi. Starši so dali dovoljenje in bila sem zelo vesela. Prvi javni nastop smo imeli 9. avgusta. Pri nastopu so sodelovale tudi sosedne čete iz Sv. Lenarta in Rupertu v Slov. goricah. Nastop se je prav dobro obnesel.

Milena Prekoršek, uč. I. realne gimnazije pri Sv. Barbari v Slov. goricah.

Moj najlepši doživljaj v počitnicah.

Mnogo lepega sem doživel v počitnicah pri stricu. Večkrat sva šla v mesto in še kam drugam. Nekega dne pa me je peljal na ljubljanski velesiem. Najlepsi doživljaj zame je bila vožnja na vrtližaku. Ogledala sva si tudi vse razstavljene predmete. Zvečer pa sva se vrnila domov. Upam, da bom drugo leto spet kaj lepega doživel.

Andrej Kamnar, učenec I. raz. mešč. šole na Prulah v Ljubljani.

Moje počitnice.

Nekateri ljudje gredo k sorodnikom ali znancom na oddih. Veliko otrok se pelje v skupinah na morje ali pa v gorske kraje, da tam pod nadzorstvom preživijo počitnice. Jaz na sem ostala doma, pa je bilo vseeno prijetno. Pomagala sem mami pri hišnih opravilih. Popoldne sem hodila v gozd nabirat borovnice, ki jih je pri nas zelo mnogo. Drugi dan sem jih nesla prodat. Denar sem morala dati staršem, nekaj dinarčkov pa sem smela obdržati za sladkorčke. Ves teden sem se veselila na »Mlado jutro«. Navadno sem že dopoldne vse prečitala. Ob nedeljah popoldne sem peljala svoje tri sestre na izorehod k bližnji kapelici, kjer smo se v senci stare line igrali. Tudi drugi otroci so prišli tja. Ko so se počitnice bližale koncu, sem se začela veseliti na šolo.

Ivanka Rasperger, učenka VI. razreda, Radeče pri Zidanem mostu.

Moj izlet k slapu Savice.

Bili smo na počitnicah pri stricu na Bledu. Nekega dne smo se odločili, da pojdemo k slapu Savice. Lepega solnčnega jutra smo se odpravili z vlakom proti Bo-

hinju. Šli smo: mama, moj bratranec in jaz. Pri hotelu Zlatorogu smo se okrepčali, nato pa odprnili. Hodili smo skoraj poldrugo uro. Ko tako hodimo vedno višje in višje, obstanemo slej in slej pred neko kočico. Radovedni vstopimo in ostrmimo. Ugledali smo divni in mogočni, 60 metrov visoki slap. Z bratrancem sva šla prav k vodi, a bila sva skoraj vsa mokra, ker je pršilo daleč na okoli. Ko smo se vračali, sem bil ves prevzet od te naravne in čudovite lepote.

Dušan Kernev, učenec II. raz. realne gim. v Ljubljani.

Kapljica vode

Nekoč je padla kapljica vode iz oblaka v morje. Videla je ogromne količine vode in zaklicala: »Jo, kaj sem jaz napram tej množini vode? Nič! Še manj kot nič!«

Školjka, ki je slišala tožbo male kapljice, je odprla lupini ter sprejela skromno stvarico k sebi. Iz slednje je nastal dragocen biser, ki zdaj krasí kraljevo krono.

Osel in volk

Osel sreča lačnega volka. »Imej usmiljenje z mano,« pravi trepetaje osel; »jaz sem uboga, bolna žival; pogledj vendar, kak trn sem si vbodel v nogo!«

»Ras, smiliš se mi!« odgovori volk. »Štejem si v izredno dolžnost, osvoboditi te in rešiti teh strašnih bolečin.«

Komaj to volk spregovori, pojade osla in ga raztrga.

ŠALE ZA MALE

»Očka, kadar bom velik, bom postal stražnik!«

»Zakaj pa ravno stražnik, Mihec?«

»Ker bom lahko razganjal ljudi, kadar bo kje kaj videti!«

Mihec pride v trgovino in reče trgovcu:

»Prosim, dajte mi deset jajc od črnih kokoši!«

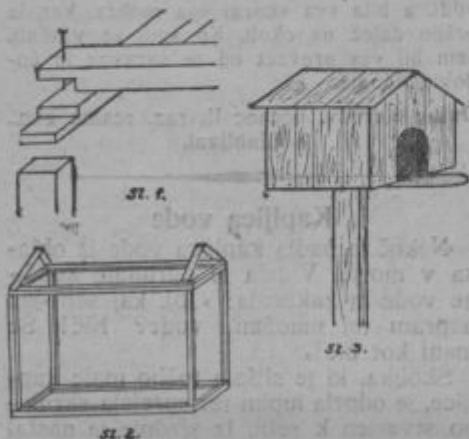
Trgovec ga začudeno pogleda in vpraša:

»Tega pa ne vem, kako naj spoznam jajca od črnih kokoši. Če ti to znaš, si jih sam izberi!«

Mihec je samozvestno pokimal »glavo in zbral deset največjih jajec.

ZA SPRETNE ROKE Golobnjak

Gotovo bi mnogi izmed vas imeli veselje z rejo golobov, s tem v zvezi pa tudi koristi. Vsak si lahko sam naredi enostaven, a prav ličen golobnjak, pa tudi prostor za tak golobnjak se bo povsod našel. Za golobnjak potrebujemo razmeroma malo gradiva.

Nabavimo si primerno velik zaboj ter dve strešni letvi, kakor tudi debelejši drog, na katerem bo pritrjen golobnjak. Iz letav si našagamo 12 kosov dolgih po 40 cm. Iz osmih kosov si zbijemo dva okvirja. Kako pri tem delu vežemo posamezne letvice, nam kaže slika 1. Ta dva okvirja zvežemo s štirimi ostalimi letvicami v ogrodje golobnjaka (sl.2). Za strešno ogrodje vzamemo 4 deščice po 30 cm dolge ter 4—5 cm široke in jih pribijemo na ogrodje, kakor kaže slika 2. Končno obijemo ogrodje z deščicami, izžagamo vhod in pritrdimo deščico za polet.

Hišico pritrdimo na drog, katerega potem dobro vkopljemo v zemljo. Pri tem delu naj nam pomaga starejši brat ali oče, da bo golobnjak dovolj čvrsto stal.

Zlogovnica

kje, lje, ve, se, bo, do, oj, si, ma, lju, pre. — Zloži iz gornjih zlogov začetek znane otroške pesmice.

Skrivalnica „Lov“

Kje je lisica?

Krizaljka „Medved“

Pomen besed.

Navpično: 1. S čimer se pokrivamo, 2. star sorodnik. 3. žensko krstno ime, 5. medvedova hrana.

Vodoravno: 1. predlog, 4. kos celote, 5. zver.

Rešitev križaljke »Vojvodski prestol«

Navpično: 1. Gospa Sveta, 3. urna, 4. rt, 5. Virunum, 6. Celovec, 9. Bosna, 11. Rož, 12. nesi, 17. mi.

Vodoravno: 2. surov, 7. prt, 8. kca, 9. ban, 10. oša, 11. runo, 13. sv., 14. ponev, 15. ne, 16. Žusem, 18. ata, 19. Mici.